

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR PRODUKTOVÉHO DESIGNU

PRODUCT DESIGN STUDIO

ZKUS MĚ!

TRY ME!

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR/KA PRÁCE

AUTHOR

Johana Kopecká

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. Ondřej Tobola

BRNO 2022

Děkuji panu MgA. Ondřeji Tobolovi za odborné vedení mé bakalářské práce, paní Beátě Spáčilové z textilní dílny na FaVU VUT za cenné rady v oblasti textilu, paní MgA. Veronice Jirouškové Velčovské za oponenturu mé závěrečné práce.

Dále děkuji firmě Potex za poskytnutí textilního materiálu, panu Michalu Motlíkovi a panu Jakubovi Siarskému, za vstřícnost při konzultacích sítotiskové technologie.

Projekt byl realizován za finanční spoluúčasti FaVU VUT.

OBSAH DOKUMENTACE:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 5–9
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 10–18

TEXTOVÁ ČÁST

Ve své bakalářské práci se zaměřuji na pojem „estetika versus funkce“. Důraz kladu na společnou a neoddělitelnou souhru funkční a estetické stránky budoucího produktu.

Ráda se obklopuji „účelovou krásou“.

Proč by krása nemohla být i účelová?

Funkce je nezbytnou a neoddělitelnou součástí, avšak estetická stránka, vzhled a jeho optické vyhodnocení je vždy prvním vjemem, který náš mozek vědomě či podvědomě vyhodnocuje.

Estetika je v mé práci hlavním a dominantním prvkem a zároveň i jejím nositelem.

Práce má snahu změnit posloupnost myšlenkového procesu při samotném navrhování budoucího produktu.

Měla by posunout naši mysl směrem ke zcela automatickému požadavku:

Estetika je v rovnováze s následnou funkcí a myšlenkové pořadí je vždy s prvotním důrazem právě na zmíněné estetické stránce, ale s jasným „doprovodem“ funkce v druhém řádu.

Obě položky jsou si však ve finálním vjemovém hodnocení rovny a na sobě závislé – tvoří tak neoddělitelný a dokonalý tandem.

Za počátkem prvotní myšlenky na téma mé bakalářské práce určitě stojí zahraniční stáž, kterou jsem absolvovala v Belgii v malém, historickém a velmi krásném městečku Gent na fakultě umění KASK v ateliéru textilního designu. A proč právě atelier textilního designu? Textil je pro mě cesta k nekonečným možnostem tvorby a to v mnoha oblastech designu. Experimentování s ním s sebou nese nepřeberné množství technik a jejich využití. Obecně se jedná o odvětví, která se neustále velmi pružně vyvíjí a zdokonaluje.

Tak rychlá a intenzivní změna oboru mi v té době umožnila vnímat věci kolem sebe odlišněji, než je vnímali studenti, kteří byli zaměřeni na toto odvětví designu už několik let.

A právě tam mně učarovaly techniky a procesy, na jejichž konci vznikaly přenádherne fragmenty textilní tvořivosti.

Jednalo se vždy o jakési „osamělé“ vzorky, které však dále pozbývaly jakékoliv budoucí využití. Další vývoj tento studijní proces už neměl a byl pro mě v mnoha směrech omezující.

Mně zcela automaticky jako studentce atelieru produktového designu, tedy designu užitého, naskakovaly myšlenky na jejich další využití, jejich kombinace a různorodá propojení, která by jejich vysokou estetičnost propojila s funkční stránkou a spojila dvě spolu neodlučitelné položky, jimiž jsou již zmiňovaná estetika spolu s funkcí.

Po návratu z Belgie jsem už věděla, že právě tato problematika se stane mým tématem pro závěrečnou práci na FaVU a bude něčím k čemu bude směřovat i moje budoucí tvorba.

Projekt je rozdělený na dvě hlavní části. Textilní materiálová studie a práce s vybraným vzorkem + finální produkt.

V počáteční části projektu se zaměřuji na textilní materiálovou studii zabývající se strukturami a texturami. Vzniká tak nespočet esteticky zajímavých vzorků, odlišných textur či povrchů, vytvořených pomocí nejrůznějších textilních technik a materiálů. Je ale důležité zmínit že každý vzorek je vždy nějakým způsobem funkční-ať už mění velikost/tvar nebo nám pomáhá udržovat teplo, či naopak dokáže být ideálně prodyšný, tak či tak má své budoucí široké uplatnění v designu.

Vytvořila jsem tak tři základní skupiny, podle nichž jsem vzorky vyráběla a následně rozdělovala na základě vlastností a funkcí, které nabízejí; změna velikosti, prodyšnost a tepelnost.

Inspiraci jsem nacházela kolem sebe a všímala si tak všedních věcí ze svého každodenního života a snažila se tak zajímavé prvky aplikovat do plošného textilu.

Ve své počáteční studii využívám pouze textilní „odpad“ a dávám mu tak v mém projektu druhou šanci na jeho využití.

V druhé a také poslední části pracuji s jedním vybraným vzorkem ze své předcházející studie. Analyzuji ho více do detailu, hledám mu uplatnění v produktovém designu a vyhledávám ideální technologické postupy.

Konkrétně pracuji s technikou, při které využívám pouze elastické materiály. V napnutém stavu zastavuji vlákna některých částí látky a nechávám je v této pozici zaschnout. Poté textilií povolují a nechám přirozeně vytvarovat. Vzniká tak vizuálně zajímavý stahovatelný efekt.

Techniku jsem postupně začala čím dál tím více zkoumat do detailu a snažila jsem se jí celkově porozumět, kde, proč a jak funguje. Kombinací nejrůznějších materiálů s technologickými postupy vznikaly pro mě až nepředvídatelné vzorky.

Následně jsem pomocí asociací, vlastních myšlenek a podrobných zkoušek našla pro svoji techniku budoucí využití v podobě sportovních dvoudílných plavek.

Za rozhodnutím zvolit jako výsledný produkt dvoudílné plavky stojí nejen můj pozitivní vztah ke sportu, ale samozřejmě potřeba pozvednout tuto plaveckou nezbytnost na úroveň plnohodnotného funkčního produktu. Po dlouhých technologických experimentech vznikl dámský plavecký komplet doplněný o vybraný vzorek.

Vzorek splňuje funkci na rubové i lícové straně materiálu. Speciální potisk využitý ve vnitřní části způsobuje že plavky na těle neklouzají a umožňují lehkou kompresi.

Jako hlavní výrobní nástroj jsem zvolila sítotiskovou technologii v kombinaci s laserem a textilní technikou z vybraného vzorku. Pro tisk z vnější části plavek jsem aplikovala speciální sítotiskové efektové barvy, které mění svůj výsledný odstín vždy v závislosti na vnějším okolí.

Základní tištěný vzor je navržen tak, aby byl v jedné univerzální velikosti jednoduše aplikovatelný bez dalších předtiskových úprav na běžné konfekční velikosti (S, M, L, XL).

Cílem projektu je vytvoření produktu vycházející z textilní materiálové studie. Důraz kladu na společnou souhru funkční a estetické stránky finálního produktu.

Zároveň bych tím také chtěla poukázat na převládající jev, kdy ve světě stále více vytlačuje nabídka poptávku. Svět je přehlcen nepřeberným množstvím nepotřebných, zbytečných nebo jen málo využitých produktů, které často neodpovídají skutečné poptávce, jež by vycházela primárně od spotřebitele využívající konkrétní produkt.

Způsobuje to naše obecná a chronická „nenasytnost“ po rychloobrátkovém zboží. Produkty, pozbývají odpovídající životnost nebo nevyužívají plného potenciálu materiálů, technologických postupů a technik díky kterým je produkt vytvořen. Převládá kvantita před kvalitou. Estetika mnohdy „pokulhává“ za samotnou funkčností a naopak.

Výsledkem by tedy měl být vizuálně líbivý a současně funkční koncový produkt, který vznikl prostřednictvím sofistikovaného výrobního procesu.

OBRAZOVÁ ČÁST

část první
textilní materiálová studie

část druhá
práce s vybraným vzorkem
+ finální produkt

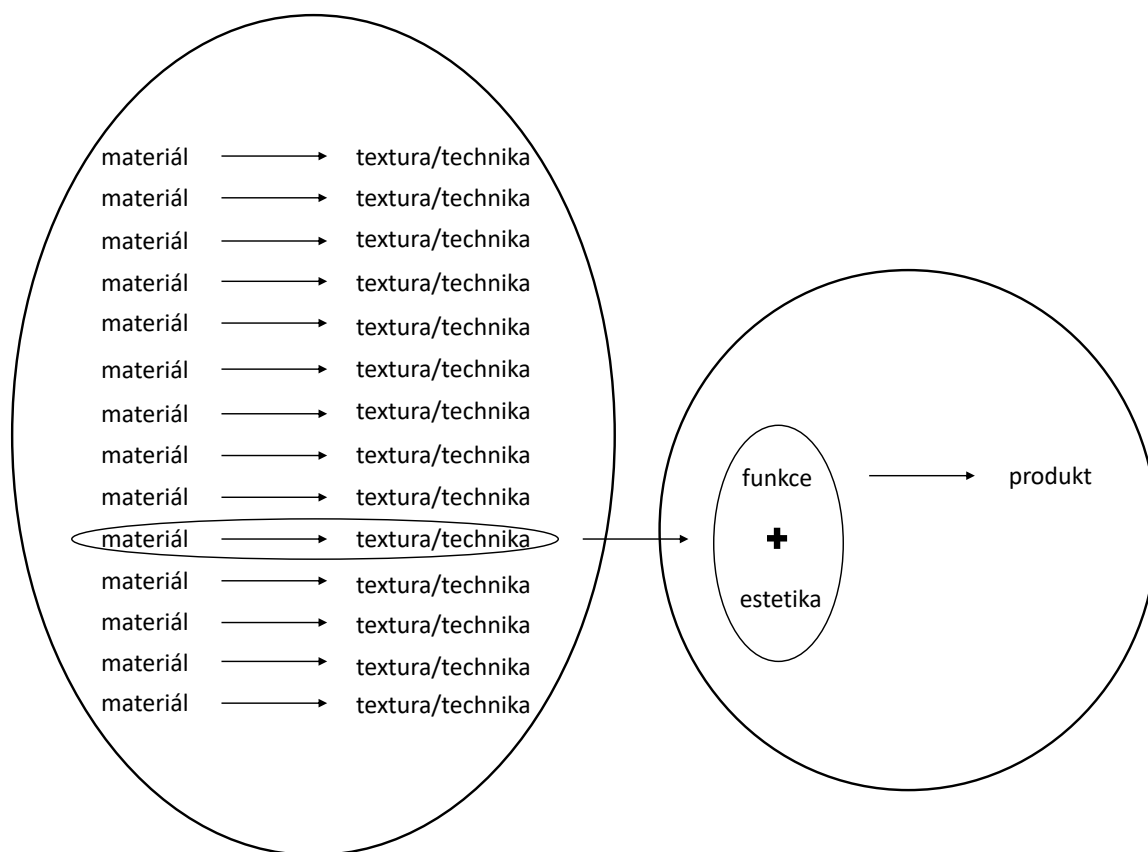

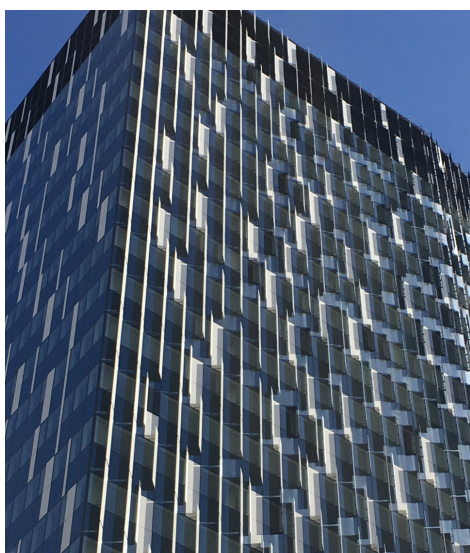
Schéma postupu navrhování.

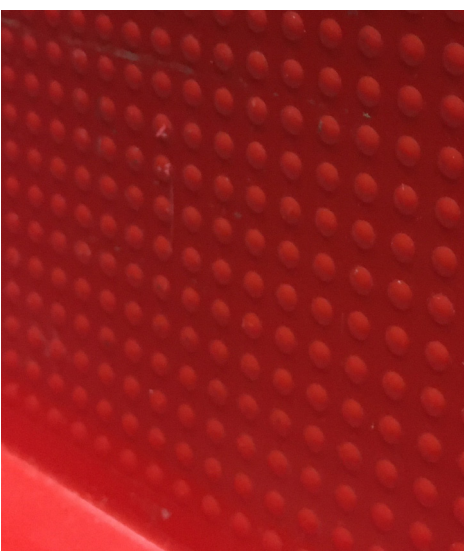
Textilní vzorky z počáteční studie.

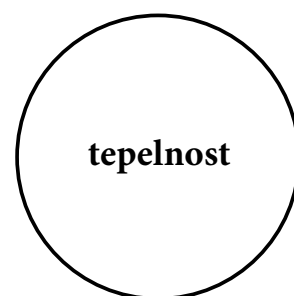
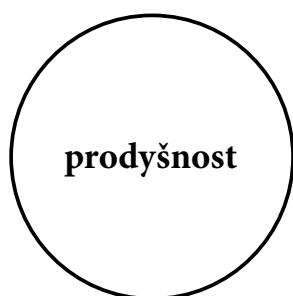
Hledání inspirace kolem sebe – aplikace do textilu.

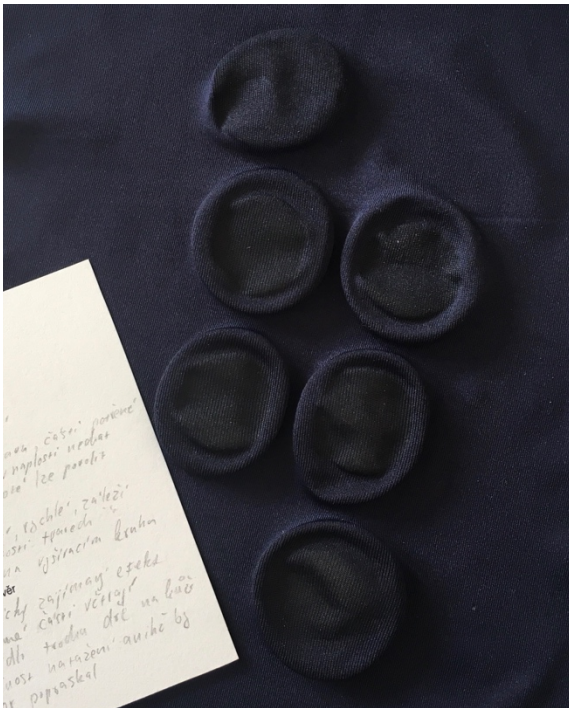
Hledání inspirace kolem sebe – aplikace do textilu.

Hledání inspirace kolem sebe - aplikace do textilu.

Rozdělení vzorků do skupin podle své funkčnosti.

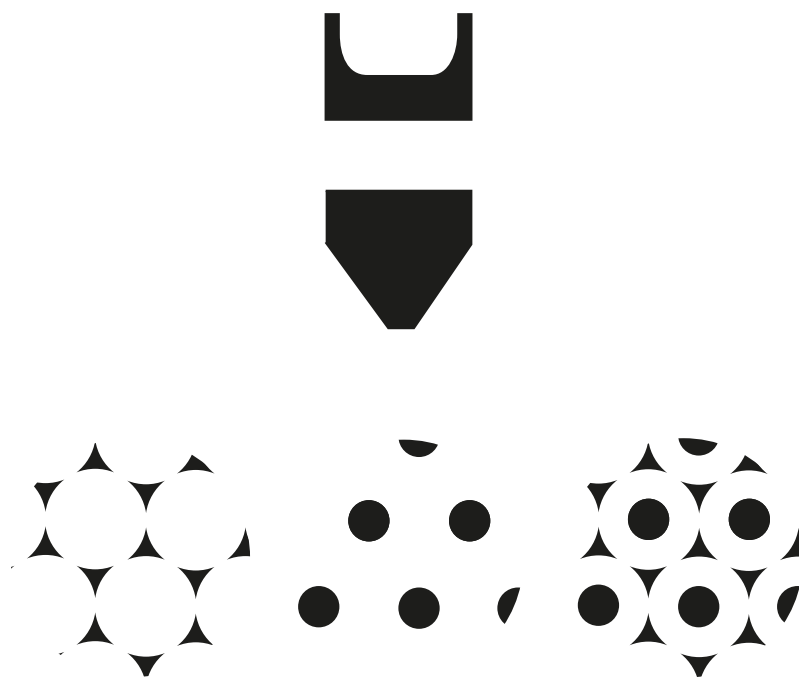
Vybraný vzorek.

Studie vybraného vzorku.

Studie a možnosti zpracování vybraného vzorku.

komprese
přilnavost na
tělo

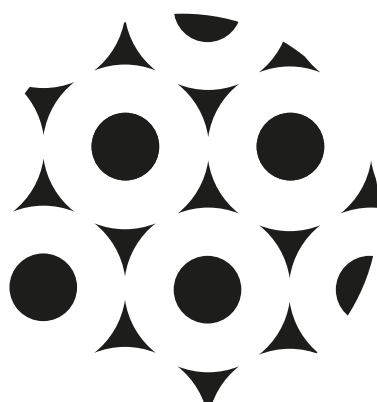
protiskluz vůči
tělu

perforace,
plavky dýchají,
odtok vody
a vzduchu

změna barev

Vnitřní potisk

Vnější potisk

Finální podoba.